

6. Opieka społeczna

Służba zdrowia (Health Service Executive – HSE) odpowiada za przyznawanie szeregu świadczeń opieki społecznej. Dział opieki społecznej (Community Welfare Service) HSE rozporządza programem dodatkowych świadczeń socjalnych (Supplementary Welfare Allowance – SWA) w imieniu Ministerstwa Spraw Społecznych i Rodzinnych. Świadczenia z tytułu SWA na ogół nie przysługują osobom pracującym co najmniej 30 godzin tygodniowo (lub których współmałżonek/partner życiowy pracuje w takim wymiarze godzin), uczą się w trybie dziennym oraz które nie ukończyły 18 roku życia. Podlegają kryterium majątkowemu, co oznacza, że aby je otrzymać, należy wykazać dochody swoje oraz swojego współmałżonka/partnera życiowego. Większość świadczeń wymaga także spełnienia kryterium stałego zamieszkania. Poszczególne świadczenia mogą podlegać również innym, niewymienionym tu kryteriom, które są zbyt szczegółowe aby mieścić się w zakresie niniejszego przewodnika. Przykładowo, niedawno wprowadzone zmiany w prawie unijnym pozwalają korzystać z niektórych świadczeń obywatelom UE, którzy nie spełniają kryterium stałego zamieszkania w Irlandii, lecz mogą wykazać, że przez jakiś czas tu pracowali. Więcej informacji dotyczących swojej konkretnej sytuacji można uzyskać w najbliższej placówce służby zdrowia, którą można zlokalizować na stronie internetowej HSE: www.hse.ie lub w lokalnym ośrodku CIC. Większość wniosków należy składać osobiście do urzędnika opieki społecznej (Community Welfare Officer), który wstępnie

decyduje o przyznaniu świadczeń. W razie niez zaakceptowania jego decyzji, istnieje możliwość odwołania. Dostępne świadczenia można podzielić na pięć głównych kategorii:

1. Podstawowe świadczenie

Świadczenie przysługujące osobom nieposiadającym dochodów, lub których dochody nie przekraczają kwoty wyznaczonej corocznie przez rząd. Wysokość świadczenia zależy od wielkości rodziny i jej sytuacji. Świadczenie często przyznawane jest w trakcie oczekiwania na wypłatę innych pieniędzy, na przykład zasiłku socjalnego lub pierwszego wynagrodzenia w przypadku podjęcia pracy.

2. Dodatkowe świadczenia socjalne

Szereg dodatkowych świadczeń mających na celu pomoc w zaspokojeniu bieżących potrzeb, przyznawanych w zależności od okoliczności życiowych wnioskodawcy. Są to m.in.:

- **Dodatek mieszkaniowy** – na ogół przysługuje osobom pobierającym świadczenia socjalne lub objętym programem rządowym, które nie są w stanie zaspokoić swoich potrzeb mieszkaniowych z własnych dochodów, wynajmują mieszkanie zgodnie z prawem oraz złożyły wniosek o mieszkanie socjalne.
- **Dodatek na spłatę odsetek od kredytu hipotecznego** – Osoby, których sytuacja finansowa uległa zmianie odkąd zaciągnęły kredyt hipoteczny, oraz które pobierają świadczenia socjalne, mogą ubiegać się

o taką formę pomocy w spłacie części odsetkowej swoich rat.

- **Dodatek z tytułu specjalnej diety** – Pomaga opłacić jedną z czterech ściśle określonych diet, której powinien przestrzegać wnioskodawca lub co najmniej jedna z osób będąca na jego utrzymaniu z przyczyn zdrowotnych potwierdzonych przez lekarza.
  - **Dodatek do ogrzewania** – Przeznaczony dla osób o słabym stanie zdrowia, chorowitych oraz wymagających dodatkowego ogrzewania swojego lokalu, które spełniają pozostałe warunki związane z pobieraniem dodatkowych świadczeń socjalnych (SWA).
  - **Inne dodatki** – Przysługują jako pomoc w pokryciu ważnych wydatków na dany cel przez określony czas, np. na dojazdy w odwiedziny do szpitala. Zależne od bieżących potrzeb oraz spełnienia pozostałych warunków związanych z pobieraniem dodatkowych świadczeń socjalnych (SWA).
- 3. Świadczenia nadzwyczajne**
- Pokrywają nieprzewidziane lub jednorazowe wydatki, które mogą powodować trudności finansowe. Przysługują osobom, które nie są w stanie samodzielnie sprostac takim wydatkom, nie dysponują żadną inną możliwością uzyskania pomocy oraz spełniają pozostałe warunki związane z pobieraniem dodatkowych świadczeń socjalnych (SWA). W tej kategorii mogą zawierać się np. koszty pogrzebu lub zakupu podstawowych mebli i sprzętu gospodarstwa domowego. Każdy wniosek rozpatrywany jest indywidualnie, z uwzględnieniem zapotrzebowania,

alternatywnych możliwości pomocy oraz dochodów rodziny.

- 4. Dodatek na odzież i obuwie szkolne**
- Świadczenie wypłacane w okresie od czerwca do końca września, mające pomóc w zaopatrzeniu uczniów szkół dziennych w wieku od 2 do 22 lat w niezbędne mundurki szkolne i obuwie.
- 5. Świadczenia wypłacane w szczególnych i nagłych przypadkach**
- Osoby, którym normalnie nie przysługuje prawo do pobierania dodatkowych świadczeń socjalnych, mogą znaleźć się w sytuacji awaryjnej (np. w wyniku powodzi lub pożaru), co może być podstawą do ubiegania się o świadczenia wypłacane w szczególnych i nagłych przypadkach.

Świadczenia socjalne / zasiłki zdrowotne HSE

Służba zdrowia (HSE) oferuje szereg innych świadczeń mających wspomóc osoby zmagające się z chorobami lub niepełnosprawnością. Świadczenia te wypłacane są jako dodatki do świadczeń socjalnych i obejmują m.in.: dodatek dla osób niewidomych (Blind Welfare Allowance), dodatek na opiekę domową (Domicillary Care Allowance), dodatek na opiekę zastępczą (Respite Care Grant), zapomoga dla osób niepełnosprawnych na pokrycie wydatków związanych z transportem (Mobility Allowance), dodatek na transport motoryzacyjny (Motorised Transport Grant) oraz dodatek dla osób cierpiących na niektóre choroby zakaźne (Infectious Diseases Maintenance Allowance). Więcej informacji można uzyskać w biurze HSE lub najbliższym ośrodku CIC.

- **Zasiłek dla osób niewidomych** – Dodatek do świadczeń socjalnych przeznaczony dla osób, które w wyniku swej niepełnosprawności nie mogą pracować ani wypełniać codziennych obowiązków.
- **Dodatek na opiekę domową** – Świadczenie wypłacane rodzicowi lub opiekunowi dziecka, którego niepełnosprawność fizyczna lub psychiczna pociąga za sobą konieczność nieustannej opieki i nadzoru. Dodatek jest wypłacany od urodzenia dziecka do ukończenia 16 roku życia. Dziecko powinno wymagać szerszego zakresu opieki niż ogół dzieci w tym samym wieku.
- **Dodatek na opiekę zastępczą** – Dodatkowe świadczenie wypłacane rodzicowi lub opiekunowi dziecka, który pobiera dodatek na opiekę domową, w celu zapewnienia zastępstwa / odpoczynku / wakacji dla rodziny.
- **Zapomoga dla osób niepełnosprawnych na pokrycie wydatków związanych z transportem** – Świadczenie przysługujące osobom dotkniętym ciężką niepełnosprawnością, w celu umożliwienia im czasowej zmiany otoczenia, która wpłynie korzystnie na ich samopoczucie.

Usługi opieki społecznej

Lokalne ośrodki opieki społecznej świadczą szereg dodatkowych usług, m.in.:

- konsultacje psychiatryczne dla dzieci i dorosłych, konsultacje audiologiczne dla dorosłych, usługi opieki nad dziećmi i wsparcia rodziny, opieka zdrowotna dla dzieci, rejestracja obywateli, świadczenia socjalne, stomatologia i ortodoncja, europejska karta ubezpieczenia zdrowotnego, bezpieczeństwo żywności i ochrona środowiska, promocja zdrowia, szczepienia ochronne, okulistyka,

opieka paliatywna, pomoc psychologiczna, regionalna poradnia chorób przenoszonych drogą płciową, usługi integracji społecznej – zdrowie kobiet

Nowa usługa poradnictwa dla osób dotkniętych śmiercią bliskiej osoby (Bereavement Counselling Service) uruchomiona przez HSE jest dostępna tylko dla tych osób, które straciły kogoś bliskiego w wyniku traumatycznego wydarzenia, jakim jest np. samobójstwo, zabójstwo, wypadek w miejscu pracy, domu, na gospodarstwie rolnym lub wypadek drogowy. Aby dostać się do poradni, należy uzyskać skierowanie od lekarza pierwszego kontaktu (GP). Wszyscy internści zostali powiadomieni o uruchomieniu poradni. Regionalny numer kontaktowy do grup wsparcia dla osób dotkniętych samobójstwem bliskiej osoby działających na zasadzie wolontariatu - Talk It Over - to 1850 201 249.

Dodatkowe informacje

HSE www.hse.ie

North Tipperary Podlega HSE West
31-33 Catherine Street, Limerick
Tel. 061 483286/7 www.mwhb.ie

Carlow, Kilkenny, South Tipperary, Waterford & Wexford Podlega HSE South
Dublin Rd, Kilkenny. Tel. 056 778 4100

Centrala usług opieki społecznej HSE Carlow/Kilkenny, Carlow Office, Athy Road, Carlow. Tel: 059 9130053
Kilkenny Office, James Green, Kilkenny. Tel: 056 7784600

Centrala usług opieki społecznej Sth. Tipperary, Western Road, Clonmel, Co. Tipperary. Tel: 052 77000

Regionalny oddział opieki społecznej w Waterford, Cork Road, Waterford. Tel: 051 – 842800

Regionalny oddział opieki społecznej w Wexford, Grogans Road, Wexford. Tel: 053 – 9123522